

УДК 342.924:355.271

DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2026.01.3.50>

НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ЯК ПРАВОВА ОСНОВА РЕГУЛЮВАННЯ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Гришук А.Б.,

*кандидат юридичних наук, доцент,**доцент кафедри адміністративно-правових дисциплін,**Львівський державний університет внутрішніх справ*

ORCID: 0000-0001-6289-6656

Гришук А.Б. Національне законодавство як правова основа регулювання міграційних процесів.

У статті розглянуто національне законодавство як правова основа регулювання міграційних процесів. Актуальність теми дослідження обумовлена необхідністю вдосконалення регулювання міграційних процесів, перегляду концептуальних підходів у регулюванні міграційних відносин, підвищення ефективності системи державного управління міграційними відносинами. Наукове осмислення різних аспектів міграційних процесів відстає від міграційних відносин, що динамічно змінюються. Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що складаються у сфері регулювання міграційних процесів.

Предметом дослідження є теоретичні та правові основи регулювання міграційних процесів. Правове регулювання міграційних процесів визначаються як сукупність взаємозалежних правових типів, засобів і прийомів впливу, спрямованих на досягнення управлінських цілей у сфері міграції, що утворюють цілісну систему, яка послідовно регулює всі етапи міграційного процесу. Зазначено, що необхідність кардинального впорядкування міграційного законодавства та вдосконалення правової основи регулювання міграційних процесів ставить як перспективне завдання кодифікацію міграційного законодавства. У сучасному світі спостерігається тенденція посилення міграційних режимів у сфері прикордонного та візового контролю, надання спеціальних правових статусів, громадянства, регулювання трудової міграції та протидії нелегальній міграції. В Україні вирішення питань забезпечення безпеки в міграційній сфері, протидії незаконній міграції вимагає вироблення нових політико-правових засобів досягнення мети та вирішення завдань сучасної міграційної політики, що включають реалізацію комплексу адміністративних заходів, спрямованих на вдосконалення правового регулювання міграційних режимів з урахуванням вимог захисту національних інтересів держави, а також прав, свобод і законних інтересів громадян, іноземців і осіб без громадянства. Для цього необхідні зусилля держави, всіх її гілок та органів влади, особливо системи правоохоронних органів, і насамперед органів Державної міграційної служби України. Регулювання міграційних процесів повинно враховувати національні інтерес і права людини та громадянина.

Ключові слова: іноземці, особи без громадянства, права людини та громадянина, міграційні режими, міграційне законодавство.

Hryshchuk A.B. National legislation as a legal basis for regulating migration processes.

The article examines national legislation as a legal basis for regulating migration processes. The relevance of the research topic is due to the need to improve the regulation of migration processes, revise conceptual approaches in regulating migration relations, and increase the efficiency of the system of state management of migration relations. Scientific understanding of various aspects of migration processes lags behind dynamically changing migration relations. The object of the study is social relations that develop in the field of regulating migration processes.

The subject is the theoretical and legal foundations of regulating migration processes. Legal regulation of migration processes is defined as a set of interdependent legal types, means and methods of influence aimed at achieving management goals in the field of migration, which form a holistic system that consistently regulates all stages of the migration process. It is noted that the need for a radical streamlining of migration legislation and improvement of the legal basis for regulating migration processes poses the codification of migration legislation as a promising task. In the modern world, there is a tendency to strengthen migration regimes in the field of border and visa control, granting special legal statuses, citizenship, regulation of labor migration and combating illegal migration. In

Ukraine, addressing issues of ensuring security in the migration sector, combating illegal migration requires the development of new political and legal means of achieving the goal and solving the tasks of modern migration policy, which include the implementation of a set of administrative measures aimed at improving the legal regulation of migration regimes, taking into account the requirements of protecting the national interests of the state, as well as the rights, freedoms and legitimate interests of citizens, foreigners and stateless persons. This requires the efforts of the state, all its branches and authorities, especially the system of law enforcement agencies, and primarily the bodies of the State Migration Service of Ukraine. Regulation of migration processes must take into account national interests and human and citizen rights.

Key words: foreigners, stateless persons, human and civil rights, migration regimes, migration legislation.

Постановка проблеми. Розглядаючи правову природу, сутність і зміст міграційних процесів, не можна обійти увагою питання про ступінь самостійності та місце міграційних норм у системі адміністративного права. Правильне вирішення цього питання зумовлює побудову ієрархічної та несуперечливої системи джерел міграційного законодавства і, в результаті, ефективність правового впливу міграційних процесів. До цього моменту з питання визначення місця сукупності міграційних норм у системі сучасного права не сформувалося єдиного доктринального підходу. Створення нової галузі права є досить складним процесом, проте поява і розвиток нових суспільних відносин, у тому числі в міграційній сфері, ставить питання про виділення нових галузей права.

Мета дослідження охоплює національне законодавство як правову основу регулювання міграційних процесів.

Стан опрацювання проблематики. Теоретичне підґрунтя дослідження становлять праці вчених, як: Б.В. Авер'янов, А.А. Аносенков, О.О. Бандурка, Н.П. Бортник, І.П. Голосніченко, В.В. Ковальська, В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, О.А. Малиновська, Т.П. Мінка, В.І. Олефір, Д.В. Приймаченко, К.В. Шкарупа, В. Шамрай та інші. Напрямок європейської інтеграції передбачає дослідження міграційного законодавства з метою підвищення ефективності.

Виклад основного матеріалу. Міграційні процеси це сукупність взаємозалежних правових типів, засобів і прийомів впливу, спрямованих на досягнення управлінських цілей у сфері міграції, що утворюють цілісну систему, що послідовно регулює всі етапи міграційного процесу. Стан системи міграційних норм визначається ступенем самостійності міграційних правовідносин, що досягає рівня галузевої визначеності. Процес міграції завжди є географічним за формою прояву та соціально-економічним за змістом [1, с. 43].

Аналіз особливостей міграційних правовідносин, що свідчать про адміністративно-правову природу, дозволяє стверджувати, що основою галузевої належності системи норм, що їх регулюють, виступає адміністративне право. Важливим елементом міграційних правовідносин є зміст, під яким слід розуміти права і обов'язки суб'єктів міграційних правовідносин, і їх діяльність щодо реалізації, що здійснюється в системі міграційних процесів.

Об'єктом міграційних відносин буде виступати комплекс вигод, які можуть бути надані мігранту при територіальному переміщенні, реалізуючи які, мігрант може змінити життя. Міграційні правовідносини можна систематизувати за різними критеріями: еміграційні і імміграційні; поворотні та безповоротні; короткострокові та тривалі; добровільні та вимушені; групові і індивідуальні; регулярні та нерегулярні тощо.

Специфіка міграційних правовідносин дозволяє виділяти систему міграційних норм у самостійне правове утворення. У юридичній науці система міграційних норм розглядається як самостійна галузь міграційного права, що має комплексний характер, як комплексний міжгалузевий інститут, як комплексна система міграційного законодавства, як підгалузь адміністративного права, що має комплексний характер.

Серед правознавців існує думка, що в сучасних умовах можна виділити самостійну галузь права, таку як міжнародне міграційне право. Дана галузь права буде включати норми публічного та приватного права. На самостійний характер міграційного права вказує значна кількість термінів, що використовуються. Однак більш обґрунтованою є точка зору, згідно з якою виділення міграційного права як самостійної галузі права є передчасним через відсутність самостійного предмета та методу правового регулювання. Міграційне законодавство слід розглядати як самостійну галузь системи законодавства.

На нашу думку, доцільно говорити не про міграційне право, а про галузь міграційного законодавства, що формується. Послаблення міграційних потоків зумовлено війною, вимагає адекватного законодавчого регулювання, що ставить завдання формування системи міграційного законодав-

ства, яке відображає основні аспекти міграційної політики. На базі міграційного законодавства можливе виділення підгалузі адміністративного права, що регламентує основний спектр міграційних відносин в Україні.

Для визначення предмета адміністративного права необхідна умова: суспільні відносини, що підлягають регулюючому впливові повинні виникати з приводу здійснення органами влади виконавчих і розпорядчих функцій (управлінських), функцій забезпечення реалізації громадянами їх прав, свобод і законних інтересів у відповідній сфері чи галузі суспільного життя [2, с. 37].

У структурі міграційного законодавства основне місце займає адміністративний блок. Адміністративно-правова природа міграційних правовідносин, заснованих на відносинах управління, не змінює свого характеру і не стає комплексною при реалізації мігрантом інших галузевих правовідносин. Визнання міграційного права як самостійної галузі права вимагає виявлення якісної своєрідності регульованих суспільних відносин, застосування окремого методу правового регулювання.

Позиція, яка заперечує необхідність виділення міграційного права як самостійної галузі права, ґрунтується на відсутності визначеного і самостійного предмета та методу правового регулювання. Комплексний характер міграційного права обумовлений наявністю певної кількості норм різної галузевої належності.

У перспективі, з урахуванням динаміки розвитку міграційних відносин, можливе прийняття єдиного кодифікованого акта у сфері міграції – Міграційного кодексу України, – що свідчитиме про впорядкування та завершення процесу формування міграційного законодавства. Міграція як поняття стосовно людства відображає можливість територіальних переміщень в правовому аспекті пов'язане з правом на свободу пересування, що є одним з прав особи.

В основоположних міжнародно-правових актах, присвячених правам людини, дане право розглядається як одне з ключових у структурі правового статусу особи. Міжнародне право регламентує загальні та універсальні положення у сфері міграції населення.

Міжнародне законодавство у сфері міграції спочатку розвивалося в напрямі захисту прав біженців. Єдині загальні та універсальні міграційні міжнародні стандарти були прийняті після Другої світової війни, у зв'язку з масовим вимушеним переміщенням людей.

Внутрішньодержавне міграційне законодавство, яке активно формується з 1992 року, спирається на загальновизнані норми міжнародного права в галузі міграції та прав людини. Внутрішньодержавна нормативна регламентація міграційних процесів визначається системою правових актів різного рівня та змісту. Правове становище мігрантів визначається особливим правовим режимом, що надається країною перебування.

Правова основа внутрішньодержавного міграційного законодавства включає положення Конституції України; законодавство; укази Президента України, інші акти підзаконного характеру.

Норми, що встановлюють міграційні режими, містяться в Конституції України та законодавстві, у підзаконних актах і актах місцевого рівня [3]. Нормативні акти місцевого рівня повинні відображати специфіку регіональних міграційних проблем, пов'язаних з адаптацією та приживанням мігрантів, за умови відповідності законодавству та спрямованості на досягнення мети та вирішення завдань, закріплених на державному рівні. Необхідно ширше використовувати можливості місцевої публічної влади в міграційному регулюванні.

Модель правового регулювання міграційних процесів може бути якісно поліпшена шляхом розмежування існуючих повноважень між державою та місцевими адміністративно-територіальними утвореннями. Це дозволить не тільки якісно поліпшити залучені потоки трудових мігрантів, а й регулювати з урахуванням регіональних потреб.

За загальним правилом міграційний режим повинен визначатися законом, з подальшою конкретизацією механізму його функціонування в підзаконних нормативно-правових актах. Водночас можливе його правове оформлення та регулювання окремих міграційних процесів виключно підзаконними актами.

Найбільш сприятливим видається варіант закріплення основ правових режимів у законах, а процедурного порядку реалізації в адміністративних процедурах. Конкретизацію механізму реалізації управлінських процесів в адміністративних процедурах можна розглядати як один з перспективних напрямів розвитку режимного регулювання міграційної сфери.

Питання міграції населення знайшли закріплення в регіональних міжнародних актах. Цілий ряд міжнародних документів регламентує питання трудової міграції [4, с. 47]. Глобальний характер міграційних правовідносин у сфері вимушеної міграції зумовив врегулювання міждержавних відносин шляхом укладення двосторонніх і багатосторонніх угод. Окремий блок включає договори та угоди, що стосуються проблематики міграції та громадянства, що приймаються країнами-учасниками Європейського Союзу.

У сучасних реаліях міграція виступає не лише викликом, а й важливим чинником розвитку, що вимагає від ЄС ефективної та збалансованої політики. Для сучасної міграційної політики ЄС характерним є уніфікація законодавства, посилення контролю за зовнішніми кордонами та вдосконалення механізмів інтеграції мігрантів [5, с. 488].

Оскільки повноцінне регулювання зовнішньої трудової міграції можливе тільки на взаємній багатосторонній і двосторонній основі, участь в міжнародному співробітництві України є важливим напрямом вдосконалення режиму зовнішньої трудової міграції.

Перші законодавчі та підзаконні акти в сфері міграції були розроблені на початку 1990-х років, в досить складній міграційній ситуації. Наразі основу імміграційного законодавства складають закони: «Про порядок виїзду з України та в'їзду в Україну громадян України»; «Про громадянство України»; «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту»; «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»; «Про імміграцію» [1, с. 31].

Закон «Про імміграцію» спрямований на скорочення незаконної міграції та підвищення рівня правових гарантій іноземців, які бажають жити та працювати в Україні на законних підставах. З прийняттям Закону система дозвільної реєстрації іноземних громадян була замінена на повідомний інститут міграційного обліку.

Закон «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» відіграє інтегративну роль у системі міграційного законодавства. У ньому посилено роль Державної міграційної служби України у сфері контролю за в'їздом, виїздом і перебуванням іноземних громадян на території України. Постійне насичення змісту даного Закону призводить до руйнування системних властивостей. Наявність у Законі процедурних норм, що регулюють порядок отримання різного роду дозвільних та інших документів, виходить за межі регулювання, що негативно впливає на його статусне значення.

Вищезазначені закони утворюють основу міграційного законодавства. У їх розвиток було прийнято велику кількість підзаконних актів різного рівня та характеру. До законодавства були внесені зміни посилення адміністративної та кримінальної відповідальності у сфері міграції. У Кодексі України про адміністративні правопорушення передбачена відповідальність за вчинення правопорушень у сфері забезпечення режиму перебування іноземців на території України. До Кримінального кодексу України було включено низку статей щодо відповідальності у сфері міграції.

Указом Президента України від 30 травня 2011 року № 622/2011 р. було схвалено Концепцію державної міграційної політик, зміст якої певною мірою заповнював відсутні елементи державного стратегічного планування у сфері міграції. [6, с. 31]. Її можна розцінювати як концепцію адміністративної політики у сфері міграції.

Невисока ефективність міграційного законодавства, яке є багато в чому неузгодженим, а іноді й суперечливим, виявила очевидну необхідність розробки основного документа, який би визначав міграційну політику держави. Важливим кроком на цьому шляху стало прийняття 12 липня 2017 року Стратегії державної міграційної політики України на період до 2025 року, яка має інтегративне значення і представляє доктринальну стратегічну основу державної політики у сфері міграції [7].

З урахуванням потреб забезпечення національних інтересів Стратегія передбачає поліпшення рівня життя населення, захист інтересів держави та громадян, підтримку працездатного населення.

До основних напрямів міграційної політики, закріплених у Стратегії, можна віднести наступні: створення простих, зрозумілих і ефективних міграційних механізмів, що включають процедуру в'їзду в Україну, подальше здійснення трудової діяльності, набуття громадянства; надання допомоги закордонним українцям стимулювання добровільного повернення в Україну; регулювання кількості іноземних трудящих мігрантів на основі потреб ринку праці. Доцільно залучати іноземних фахівців у ті сфери економіки, в яких спостерігається нестача місцевих працівників; надання іноземцям послуг у сфері міграції. У даному випадку необхідно надання інформаційних послуг, надання інформації, яка допоможе швидше освоїтися на новому місці перебування.

Держава виходить з об'єктивної необхідності постійного вдосконалення міграційного законодавства та його оптимізації. У цьому плані положення Стратегії спрямовані на формування стабільної та контрольованої міграційної ситуації в Україні.

Українська міграційна політика потребує суттєвих перетворень та подальшої адаптації до європейських стандартів та визнаних міжнародних механізмів регулювання міграційних процесів у рамках реалізації стратегії євроінтеграції України [8, с. 157].

Багатообіцяючим результатом систематизації міграційного законодавства має стати прийняття Міграційного кодексу з метою систематизації численних нормативно-правових актів, що регламентують міграційні відносини. Прийняття завершить формування системи міграційних норм в самостійну галузь права.

Аналіз і узагальнення норм міграційного законодавства, що формують міграційні процеси, дозволяє виділити в його структурі ряд блоків, залежно від спрямованості на: розвиток відповідних положень конституційного права; забезпечення режиму правового регулювання міграційних процесів; реалізацію міграційних намірів; регулювання питань інтеграції у приймаючу спільноту.

Можлива й інша класифікація міграційного законодавства, що формує міграційні процеси залежно від напрямів міграційної політики. До першої групи належать законодавчі акти, спрямовані на реалізацію зовнішньої міграційної політики, такі, що формують зовнішній міграційний режим. До другої групи – законодавчі акти, що регулюють процеси внутрішньої міграції та внутрішній міграційний режим. До третьої групи – законодавчі акти, що регулюють відносини у сфері вимушеної міграції та відповідні статусні міграційні процеси.

Четверту групу джерел правового регулювання відносин у міграційній сфері складають акти органів місцевої виконавчої влади і органів місцевого самоврядування. Доцільне підвищення незначної частки регіональних правових актів у міграційному регулюванні у загальному масиві міграційних актів.

П'яту групу нормативно-правових актів складають відомчі нормативні акти, які більш детально регламентують адміністративну діяльність органів виконавчої влади у сфері міграції. До них відносяться накази, інструкції відповідних міністерств і служб, які мають повноваження у сфері міграції.

Наявність великого обсягу нормативно-правових актів обумовлена різноманітністю напрямів роботи в міграційній сфері та складністю адміністративних процедур, що проводяться. Особливістю нормативно-правової основи міграційних процесів, що реалізуються в діяльності органів Державної міграційної служби України, Державної прикордонної служби України в галузі міграційних відносин, є високий рівень підзаконного регулювання [9].

На основі проведеного аналізу правової основи регулювання міграційних процесів можна зробити висновок про відсутність комплексних законодавчих актів, дія яких була б спрямована на реалізацію внутрішніх або зовнішніх міграційних процесів. У більшості випадків законодавчі акти містять відповідні групи норм, але одночасно в різних комбінаціях. Окремі законодавчі акти у сфері міграції не відображають сучасні реалії розвитку міжнародних і внутрішніх міграційних процесів, що відбуваються в країні.

Ще однією характерною рисою міграційного законодавства можна визнати високу динаміку розвитку [10]. Міграційними процесами в Україні є: імміграція, розселення, зовнішня трудова міграція, нелегальна міграція. Окремо стоїть проблема еміграції.

Чинне міграційне законодавство характеризується складністю, хаотичністю і мінливістю нормативних приписів, великим обсягом бланкетних норм, великою кількістю підзаконних нормативно-правових актів.

Значний масив нормативних актів у сфері міграції істотно ускладнює роботу осіб, які застосовують право. Відсутність єдиної термінології, єдиного підходу в розумінні подальшого системного розвитку міграційного законодавства, до його структурування та юридико-технічного оформлення створює труднощі при застосуванні права і у мігрантів. У скрутне становище потрапляють і інші категорії осіб, наприклад, приймаюча сторона, сторона, що запрошує, роботодавці, які порушують вимоги міграційного законодавства.

У науковій літературі висловлюються різні пропозиції вдосконалення міграційного законодавства, наприклад, вказується на необхідність розробки та прийняття закону про державну міграційну політику. Вказується на розробку проекту закону «Про залучення та використання в Україні іноземної робочої сили». Зазначений законопроект, розвиваючи положення Стратегії міграційної політики, покликаний замінити закони «Про правове становище іноземців та осіб без громадянства» та «Про імміграцію».

Можна зазначити, що прийняття законів, що регулюють окремі аспекти міграційних відносин, за наявності значної кількості чинних міграційних законодавчих актів, є не настільки необхідним. Постійне внесення змін до окремих правових актів не призводить до кардинальної зміни правової основи регулювання міграційних процесів.

Розвиток міграційного законодавства ставить на порядок денний питання його кодифікації та прийняття єдиного базового документа в галузі міграції – Міграційного кодексу України. У зв'язку з цим в літературі піднімається питання про необхідність прийняття міграційного кодексу. Багато авторів підтримують ідею кодифікації міграційного законодавства.

Як зазначає ряд авторів, міграційне законодавство на початок другого десятиліття XXI століття складають певна кількість законодавчих і підзаконних нормативно-правових актів, що видається достатнім для розробки проекту Міграційного кодексу.

У міграційному законодавстві відсутній базовий акт, що визначає принципові правові засади міграційної політики (еміграції, імміграції) України. Прийняття Міграційного кодексу допомогло б сис-

тематизувати великий обсяг нормативних актів різного рівня, а також визначити єдині підходи в питаннях регулювання міграційних відносин. З точки зору фундаментального розвитку міграційного права кращим видається саме варіант, що передбачає кодифікацію міграційного законодавства.

Міграційний кодекс структурно укладатиметься із загальної та особливої частин. У загальній частині знайдуть відображення основні поняття, в тому числі ключове поняття «мігрант», принципи міграційної політики, а в особливій частині – порядок реалізації основних міграційних процесів в'їзду в Україну, перебування в ній і виїзду, транзитного проїзду, правові статуси суб'єктів міграційних відносин, порядок реєстраційного обліку. Прикладом створення та результативного використання Міграційного кодексу є Польща.

Прийняття Міграційного кодексу дозволить виробити єдину міграційну політику, об'єднати, систематизувати та конкретизувати розрізнені правові норми, усунути їх невиправдане дублювання, що в підсумку сприятиме підвищенню ефективності правового регулювання в міграційній сфері відповідно до сучасних потреб. Для прийняття Міграційного кодексу необхідно проаналізувати досвід ЄС, виробити єдину концепцію міграційної політики, після чого можна приступати до розробки законопроекту Міграційного кодексу.

Прийняття Міграційного кодексу сприятиме оптимізації міграційних відносин, встановленню простих і зрозумілих для суб'єктів міграційних відносин правил, що поряд з вирішенням багатьох завдань позитивно позначиться на боротьбі з незаконною міграцією та підвищить рівень міграційної безпеки.

Висновки. Національне законодавство є правовою основою регулювання міграційних процесів. Система міграційних норм утворює підгалузть адміністративного права. Завершенню процесу формування міграційного законодавства сприятиме прийняття Міграційного кодексу України. Внутрішньо національна нормативна регламентація міграційних процесів визначається системою правових актів різного рівня та змісту. Міграційний режим має встановлюватися законом з подальшою деталізацією механізму його реалізації в підзаконних нормативно-правових актах. Оптимальним вважатимуться варіант закріплення основ правового регулювання міграційних процесів у законах, а процедурного порядку реалізації – в адміністративних процедурах.

Наявність значного обсягу нормативно-правових актів, що утворюють нормативно-правову основу регулювання міграційних процесів, зумовлено різноманітним характером міграційних відносин. Особливістю правової основи міграційних процесів, які здійснюються у діяльності органів Державної міграційної служби України є високий рівень підзаконного регулювання. Необхідність упорядкування міграційного законодавства та вдосконалення правової основи міграційних процесів ставить як першочергове завдання кодифікацію міграційного законодавства та прийняття Міграційного кодексу України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Сопільник Р.Л., Ковалів М.В., Єсімов С.С. та ін. Міграційне право України: навчальний посібник. Львів: СПОЛОМ, 2023. 260 с
2. Остапенко О.І., Ковалів М.В., Єсімов С.С. та ін. Адміністративне право України (загальна частина): навчальний посібник. Вид. 2-е, доповнене. Львів: СПОЛОМ, 2021. 616 с.
3. Конституція України: Закон України від 23.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text>.
4. Галунько О.В. Поняття та зміст публічного адміністрування міграційних процесів у Європі. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 8. С. 46-48. URL: http://www.lsej.org.ua/8_2024/10.pdf.
5. Іванов А.Г., Троян А.О., Скотницька Є.С. Особливості регулювання міграційних процесів у ЄС. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 3. С. 485-488. URL: http://lsej.org.ua/3_2025/118.pdf.
6. Про Концепцію державної міграційної політики: Указ Президента України від 30.05.2011 р. № 622/2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/622/2011#Text>.
7. Про схвалення Стратегії державної міграційної політики України на період до 2025 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 р. № 482-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/482-2017-%D1%80#Text>.
8. Ізбаш К.С., Деревянкін С.Л. Сучасний стан нормативно-правового забезпечення міграційної політики України в умовах воєнного стану. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2024. № 2. С. 153-158. URL: https://sulj.oduvs.od.ua/archive/2024/2/2_2024.pdf#page=153.
9. Про затвердження Положення про Державну міграційну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 р. № 360. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/360-2014-%D0%BF#Text>.

10. Про затвердження плану заходів на 2024 і 2025 роки щодо реалізації Стратегії державної міграційної політики України на період до 2025 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.09.2024 р. № 837-р. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/837-2024-%D1%80#Text>.

Дата першого надходження рукопису до видання: 2.01.2026

Дата прийняття до друку рукопису після рецензування: 26.01.2026

Дата публікації: 2.02.2026

© Грищук А.Б., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0